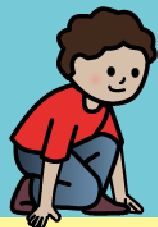
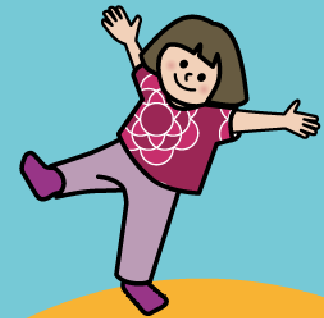

Dagplejepædagogens rolle

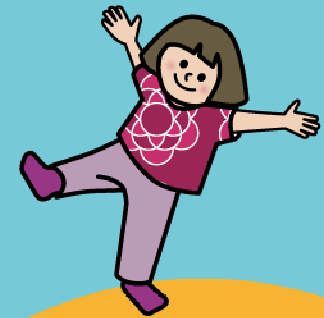
V/ Rie Haslund
Adjunkt ved Professionshøjskolen UCC

FOA
FAGOGARBEJDE

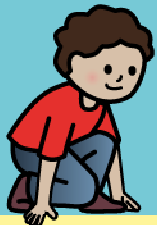
Lad os starte med at kigge indenfor i legestuen:

En dagplejer har lagt 5 store sækkestole ud på gulvet, og børnene vælter sig rundt i dem. Nogle ligger stille, nogle klatrer rundt, mens andre kaster sig fra sækkestol til sækkestol.

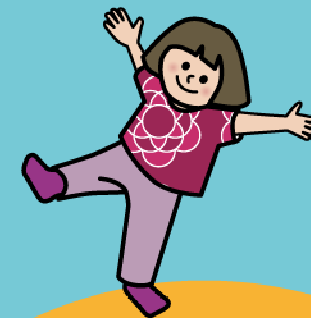

En af dagplejerne sidder i en sækkestol og får tilbudt "mad" fra et barn.

"Uhm, pandekager!", siger hun og smasker velbehageligt. Dagplejepædagogen sidder på gulvet og taler med et par børn. En anden dagplejer sidder i sofaen, og de sidste to sidder stadig ved bordet og diskuterer, hvilket læreplanstema, de vil arbejde med som det næste.

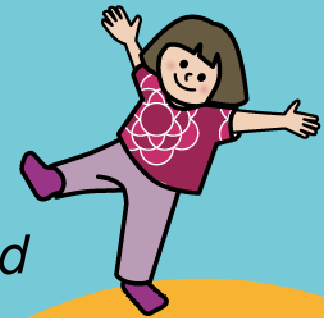

Dagplejepædagogen er midt blandt børnene og midt blandt dagplejerne, de børn og de dagplejere, hvis liv med hinanden hun bliver spurgt om og skal forholde sig til.

”Vi kender dagplejepædagogen og taler tit med hende i legestuen. Vi har aldrig tøvet med at henvende os til hende, hvis der var noget vi gerne ville spørge om, for eksempel med hensyn til barnets udvikling.”

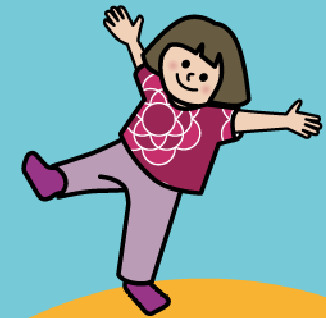
Familien havde taget det som en selvfølge, at sådan er det altså at have en dagplejepædagog. Men en dag flyttede de, og deres yngste søn, hvis tur det nu var til at komme i dagpleje, kom hen et sted, hvor dagplejepædagogen nærmest var fraværende.

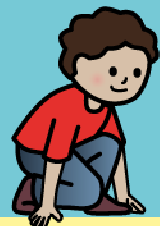
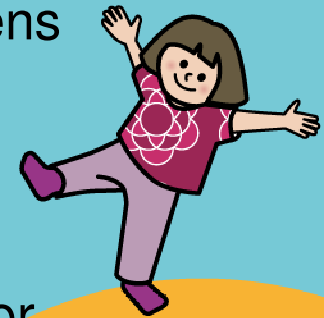
FOA
FAGOGARBEJDE

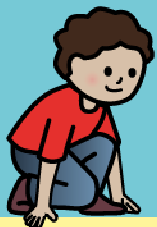
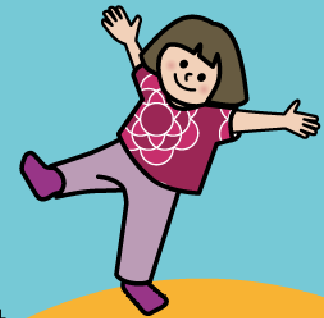
”Vi mødte dagplejepædagogen til den indledende samtale, og siden så vi hende aldrig. Havde jeg haft et behov, var det i hvert fald ikke hende, jeg ville have henvendt mig til. Der var hverken barnets bog eller samtaler eller opfølgning. De aner ikke, hvordan jeg har oplevet at have mit barn hos dem. Det undrer mig, at de ikke er interesseret i at udvikle deres tilbud overhovedet.”

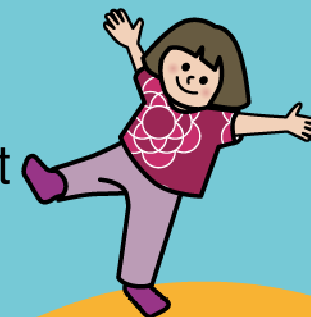
- Det er to helt forskellige oplevelser af dagplejepædagogens rolle.
- Det eneste lighedspunkt er, at dagplejepædagogen er en vigtig og central person for dagplejerne, for børnene og for forældrene.
- Er hun ikke tilstede og synlig, så mangler der noget.
- Alligevel er dagplejepædagogen nærmest fraværende i den pædagogiske verden.

- Vi har med hæftet villet vise, at dagplejepædagogerne ikke kan undværes, og at titusinder af børn vil blive ramt, hvis man lader sparekniven skære for mange væk.
- Det er ikke nogen nem opgave, for der er stadig hos nogen en opfattelse af, at de mindste børn bare skal pusles, have mad og sove.

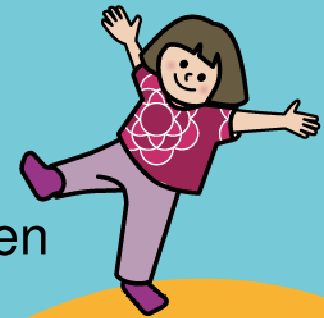

- At de er de mest intenst levende og lærende, legende og følende mennesker af os alle er nærmest uerkendt. Og at de derfor er de mest udsatte for at tage skade på livs- og lærelyst og på psykisk sundhed – det er bestemt ikke almen viden.
- Men man ved heldigvis meget inden for dagplejen om betydningen af dagplejepædagogernes arbejde i dag, men denne viden er ikke samlet sammen og er ikke nået ud over rampen.

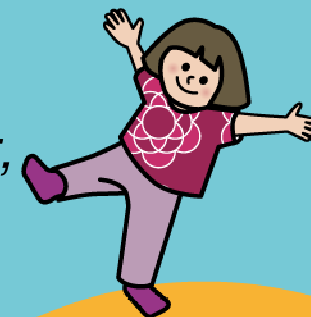

Dagplejepædagogens mangfoldige opgaver

- Der er en del administration og mange møder forbundet med dagplejepædagogernes arbejde. Men kerneaktiviteten er mødet med dagplejerne og børnene. Det foregår dels i dagplejehjemmene, dels i legestuen. Det skal have et vist omfang; ellers kommer deltagerne ikke til at kende hinanden, og så bliver de pædagogiske samtaler for overfladiske.
- Fokus på pædagogik og faglighed, ikke de praktiske opgaver.
- Kort udtrykt: Man får ingen kvalitet uden en vis kvantitet.

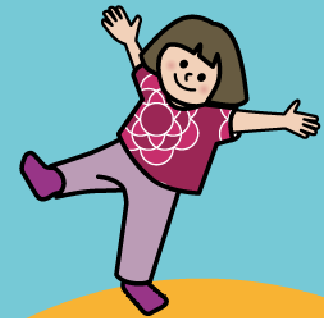

Dagplejepædagogen Maria ringer hjem til et forældrepar for at høre, hvordan de synes, at det går med deres datter, Celine, i dagplejen. Hun fortæller, at hun ringer hjem til alle forældre, når de har haft deres barn i dagplejen i 3 måneder, for at høre, om de er glade og tilfredse og synes, at deres barn trives. Hun gør det hver torsdag ved 17-tiden, for så er forældrene kommet hjem, så de kan snakke lidt. Maria giver sig god tid til at høre på forældrene og siger, at de bare skal sige til deres dagplejer, hvis der er noget, de undrer sig over. Til slut siger hun: "Så må I have en rigtig dejlig aften". Kl. 17.15 har Maria snakket med 3 forskellige forældre, som alle har sagt, at det går godt med deres barn i dagplejen.

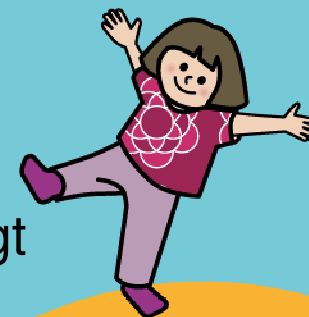

Tiden skal bruges på det rigtige!

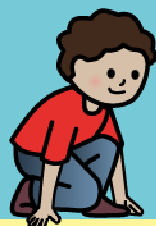
- I en tid, hvor tidsdiskussioner fylder meget, og hvor man nok må erkende, at der ikke bliver mere tid til at klare tingene, bliver det vigtigt, at tiden bruges på det rigtige.
- Men hvad er det rigtige?

- Her må man stille spørgsmålet: Hvad er det, der er særligt godt ved dagplejen?
- Hvad er det dagplejen kan, når den er god?
- Og så værne om disse kvaliteter, så det ikke er dem, der forsvinder eller skæres væk i sparetider.
- For pædagogernes tid skal bruges på pædagogik!

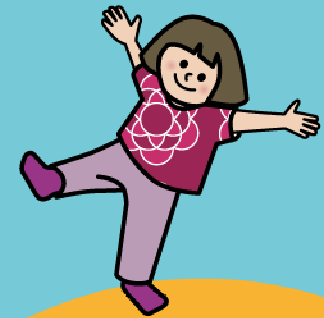
FOA
FAGOGARBEJDE

Det gode møde

Hvad kendetegner et godt møde mellem dagplejer og pædagog - det optager mange dagplejepædagoger. På spørgsmålet "Det bedste jeg ved, er..." svarer en dagplejepædagog:

"Et godt besøg hos en dagplejer, hvor jeg har god tid til at drøfte en pædagogisk problemstilling, og hvor jeg kan være sammen med børnene."

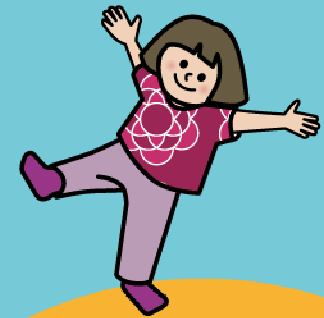
FOA
FAGOGARBEJDE

Det gode møde

En anden svarer:

"At komme fra et besøg/tilsyn hos en dagplejer og vide, at det har fået hende til at reflektere over praksis og har givet ny indsigt, og når jeg selv har fået nye tanker."

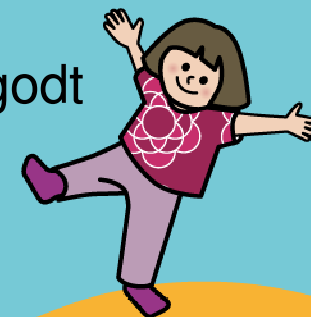

FOA
FAGOGARBEJDE

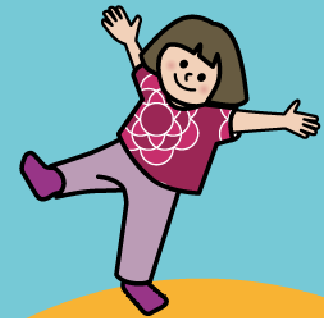
I disse svar fremhæves følgende som karakteristisk for et godt besøg:

- God tid
- Pædagogisk drøftelse
- Problemorientering
- Samvær med børnene
- Ny indsigt gennem refleksion over praksis hos dagplejeren
- Dagplejepædagogens egne nye tanker

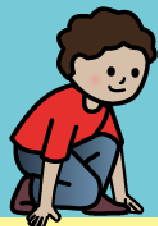

- Tid til en problemfokuseret faglig dialog, som både dagplejer og dagplejepædagog bliver klogere af, det er kernen i dagplejepædagogens arbejde.
- Vi er hermed tilbage ved vores tidligere påstand:

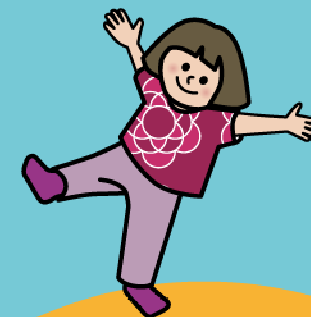
Ingen kvalitet uden kvantitet.

FOA
FAGOGARBEJDE

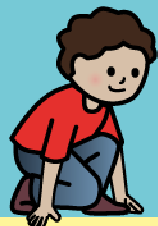
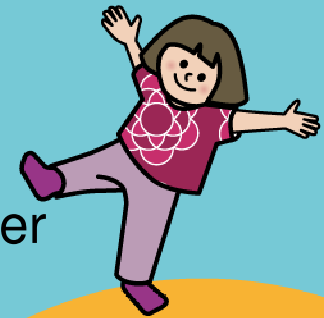

For samtalen kan kun blive konkret, hvis dagplejepædagogen kender børnene og dagplejeren og deres fælles hverdag – det kræver, at hun er til stede – det kræver med andre ord kvantitet.

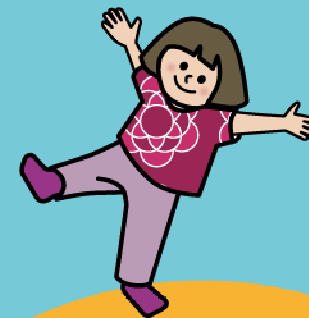

Faglighed i højsædet

- Den bedste udvikling sker, hvis der blandt dagplejepædagogerne er megen faglig sparring og tid til refleksion, og hvis dagplejepædagogerne hele tiden undrer sig sammen og stiller anerkendende og refleksive spørgsmål til hinanden og til dagplejerne.
- Vi oplevede også dagplejepædagoger, som fremhævede enkelte dagplejeres konkrete handlinger i andre dagplejeres påhør for at inspirere de andre og give gode ideer videre:

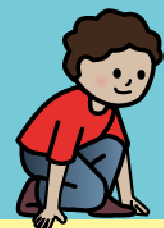
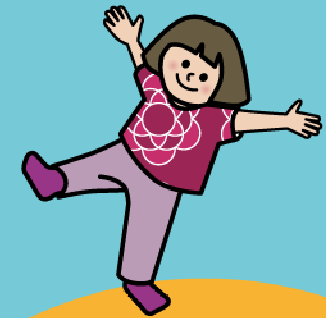
- Det handler om at skabe en kultur, hvor der er plads til at træde frem og vise, når der er noget, man er god til – og samtidig at kunne stille spørgsmål til og undre sig over hinandens praksis.

FOA
FAGOGARBEJDE

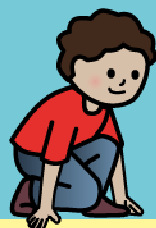
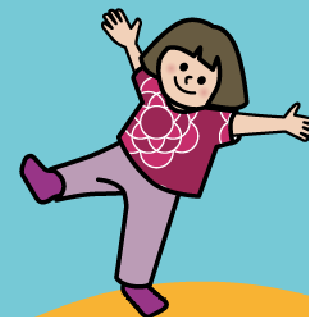

Hvad skal dagplejepædagogen lade være med?

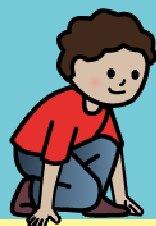
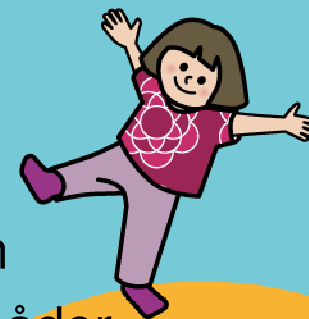

6. grunde til, at dagplejepædagogens funktion skal styrkes og videreudvikles:

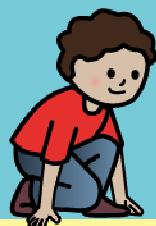
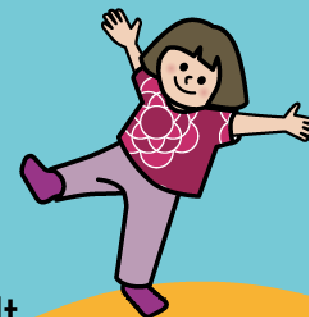
1. Dagplejepædagogen er enestående - en, der kommer udefra, men som alligevel er indefra.
2. I dagplejen kommer der en kvalificeret voksen, en dagplejepædagog, og ser det hele med andre og anderledes øjne.

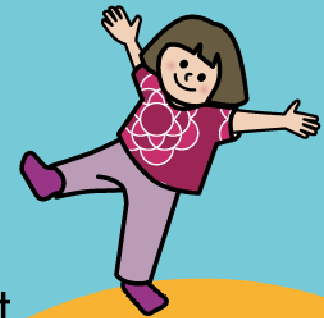
3. Dagplejepædagogen tilhører samme organisation som dagplejeren; de har en varig tilknytning til hinanden, men samtidig er deres daglige virke forskelligt på en række måder.
4. Dagplejepædagogen er med til at formulere den pædagogik, der ønskes praktiseret, og støtte den enkelte dagplejers vedvarende refleksion.

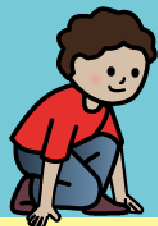
5. Med dagplejepædagogordningen har dagplejen et pædagogisk forspring for de andre dagtilbud. Det er godt, at det netop er de helt små børn, der nyder godt af dette, for det er som bekendt særlig vigtigt, at praksis i de helt små børns dagtilbud løbende overvejes.

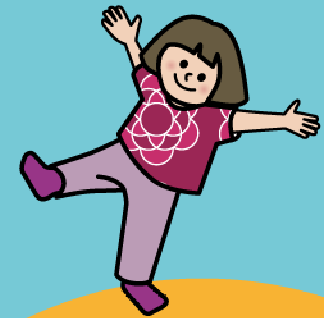
6. Selvom man som dagplejer måske arbejder som ufaglært, har man gennem hele sin måske mangeårige ansættelse fået faglig sparring af en dagplejepædagog, både i eget hjem og i legestuen. Dette har afgørende betydning for fagligheden og kvaliteten i dagplejen.

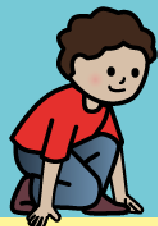
FOA
FAGOGARBEJDE

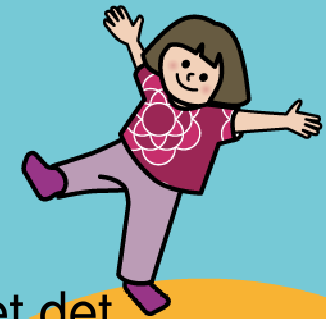
- Selvom kommunerne har selvstyre og dermed selv skal sætte standarder for kvalitet, må det være regeringens opgave at skærpe kommunernes opmærksomhed på, at kvalitetshævning i dagplejen kræver en styrkelse af dagplejepædagogerne og deres faglighed.

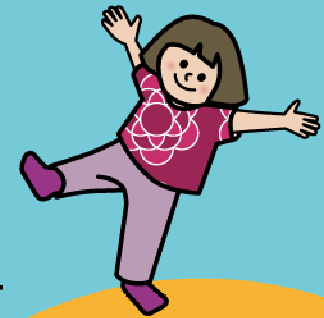
FOA
FAGOGARBEJDE

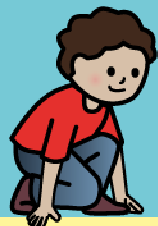
- Hvis dagplejepædagogen mister den nære kontakt med dagplejeren eller måske endda bliver afskediget, så er det det hårdeste slag, der kan rettes mod dagplejen.
- En dagplejeleder siger ligefrem, at dagplejens kvalitet er lig med dagplejepædagogerne. Man kan under alle omstændigheder hævde, at jo bedre dagplejepædagogerne er, desto bedre bliver dagplejen.

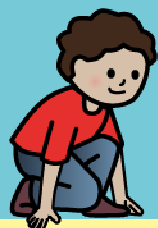
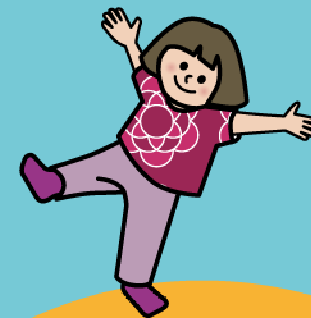
Det bedste skridt hen imod højere kvalitet vil være, at der til ethvert dagtilbud og enhver skole knyttes en kvalitetskonsulent, der skal være til stede og være aktivt deltagende en dag om ugen. Modellen kunne være dagplejepædagogerne, sådan som de fungerer i kommuner med god normering og god pædagogik, og hvor dagplejepædagoger deltager aktivt i legestuen.

FOA
FAGOGARBEJDE

- Dagplejepædagogerne er de faglige garanter for, at børnene trives og udvikler sig alsidigt og har det godt i dagplejen.
- Lykkes det, går det nok også godt i børnehave og skole. Lykkes det mindre godt, er risikoen for, at det går dårligt i børnehave og skole, forøget.
- Sagt, så det ikke kan misforstås: Det er i almindelighed afgjort, før barnet fylder tre, om det skal trækkes med læsevanskeligheder og måske have det skidt med kammeraterne senere.

- Intet sted er det vigtigere, at kvaliteten er i orden, end i dagpleje og vuggestue.
- Ingen personalegruppe spiller så stor en rolle for kvaliteten i de pædagogiske tilbud som netop dagplejepædagogerne.

